

Ateriapalvelut ovat merkittävimpiä tukipalveluja, jotka siirtyvät hyvinvointialueiden järjestettäväksi.

Miten järjestää tehokkaat ja elinvoimaa tukevat tukipalvelut omaisuuden siirtojen jälkeen?

Hyvinvointialueiden tulee järjestää myös niille siirtyvien toimintojen tukipalvelut, joista merkittävimpiä ovat ateria- ja siivouspalvelut. Useat kunnat ovat tuottaneet näitä palveluja joko alueille siirtyviin sote-palveluihin tai sote-palveluja tuottaneelle kuntayhtymälle.

- Nyt ollaan uudessa tilanteessa, kun kunnilla on vain hyvin rajoitettu mahdollisuus tuottaa näitä palveluja hyvinvointialueille, sanoo BDO:n kunta-alan rakennejärjestelyihin erikoistunut partner **Alpo Ronkainen**.
- Hyvinvointialuehan ei ole kunnan sidosyksikkö, eli myynti hyvinvointialueelle on toimintaa markkinoilla ja se tulee antaa yhtiön tehtäväksi. Vastaavasti hyvinvointialueen tulee soveltaa hankintalakia, kun se hankkii palveluita kunnan omistamalta yhtiöltä, Ronkainen jatkaa.

Hyvinvointiyhtymä tai yhteisesti omistettu yhtiö voivat toimia sekä kuntien että hyvinvointialueiden sidosyksikköinä, jolloin palveluja voidaan tuottaa vapaasti ja niitä voidaan hankkia hankintalain estämättä, sanoo Alpo Ronkainen

Sote-lainsäädännön täydennysehdotuksen mukaan vuoden 2023 aikana kunnilla ei olisi yhtiöittämisvelvoitetta ja hyvinvointialueilla olisi mahdollisuus hankkia kunnilta palveluja ja tavaroita hankintalain estämättä, jos hankinnan määrä alittaa EU-kynnysarvot (vuonna 2021 214 000 euroa).

Hyvinvointiyhtymä tai yhteisesti omistettu yhtiö ratkaisuna tukipalvelujen tuottamiseen

Tukipalvelujen tuottaminen on keskeinen hyvinvointialueiden ja kuntien ratkaistava asia varsinkin keskuskaupunkien ulkopuolella. Usein on esimerkiksi niin, että kunnassa on vain yksi keittiö, joka tuottaa aterioita niin kouluille kuin sosiaali-toimeen. Hyvinvointialueen on hankala järjestää ateriapalvelut tehokkaasti yksin sosiaali-toimeen. Vastaavasti kunnan

keittiössä on kapasiteettia tuottaa aterioita niin hyvinvointialueen kuin oman kunnan tarpeisiin.

- Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyömuotoja ovat käytännössä hyvinvointiyhtymä tai yhteisesti omistettu yhtiö. Nämä voivat toimia molempien sidosyksikköinä, jolloin palveluja voidaan tuottaa vapaasti ja niitä voidaan hankkia hankintalain estämättä, Alpo Ronkainen sanoo.

Yhtiöittämisessä on otettava huomioon yhtiön palveluja käyttävien kuntien ja hyvinvointialueen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

- Nämä tulee sovittaa yhteen sopimusoikeudellisesti niin, että huomioidaan niin osakkaiden toimintaa koskeva lainsäädäntö, hankinta- ja osakeyhtiölain vaatimukset sekä verotukseen ja markkinaehtoisuuteen liittyvät asiat, kertoo BDO:n Senior Legal Counsel **Heikki Mustonen**.

Kokenut kumppani auttaa löytämään sopivan toteutusmallin

BDO on toteuttanut satoja erilaisia kuntien ja muiden yhteisöjen toimintojen yhtiöittämisä. Olemme toteuttaneet yhdessä kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden kanssa lukuisia in-house palveluyhtiöitä. Näiden kokemusten perusteella olemme luoneet yhtiöittämisessä toteutusmallin. Mallin mukaisessa yhtiöittämisessä tunnistetaan osapuolien tavoitteet, selvitetään yhtiöittämisestä liittyvät oikeudelliset rajoitteet ja mahdollisuudet, varmennetaan perustettavalle yhtiölle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen. Suunnitelman hyväksymisen jälkeen yhtiöittäminen toteutetaan hyväksytyt toteutussuunnitelman mukaisesti siten, että turvataan perustettavan yhtiön toiminnan aloitus ja toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Lue lisää: www.bdo.fi/hyvinvointialueet